

ETELÄ-SAVON
MAAKUNTALIITTO

Etelä-Savon maakuntaliiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2016-2018

Etelä-Savon maakuntaliiton julkaisu 132:2015

Julkaisutiedot

Julkaisija:

Etelä-Savon maakuntaliitto
Mikonkatu 5, 50100 Mikkeli
puhelin 015 321 130
email kirjaamo@esavo.fi
faksi 015 321 1359

Kotisivu:

www.esavo.fi

Julkaisu:

Etelä-Savon maakuntaliiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2016-2018
Julkaisusarjan nro: 132:2015
ISBN 978-952-5932-25-6 (PDF)
ISSN 1455-2930

Mikkeli 2015

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
MUUTOS ON MAHDOLLISUUS	1
MAAKUNNAN PARHAAKSI	4
Työtä koko Etelä-Savon hyväksi	6
ENNAKOINTI LUO HYVÄN TULEVAISUUDEN PERUSTAA	7
Etelä-Savo uudistaa strategiansa	8
Etelä-Savo päivittää maakuntakaavansa	7
Maakuntaohjelma ja -kaava tavoittelevat muuttovoittoa ja aluetalouden vahvistumista - rakennerahasto-ohjelmasta lisäpotkua aluekehitykseen	8
Vaikuttaminen, yhteistyö ja osallisuus tuovat lisäarvoa ja näkyvyyttä	11
TALOUDELLISET VOIMAVARAT	13
Talousarvio 2016	13
Talousarvion rakenne	15
Talousarvioon sisältyvät hankkeet	
Talousarvioehdotuksen perusteluna (liitteet):	
Rahoituslaskelma	16
Tuloslaskelma	17
Talousarvio tehtäväalueittain	18
Henkilöstöliite	19
Kuntien maksuosuudet	20

Muutos on mahdollisuus

Suomi ja Etelä-Savo muutoksessa

Suomi elää voimakkaassa yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa muutoksessa. Monet tekijät maassamme ovat kehittyneet viime vuosina huonoon suuntaan. Julkisen talouden velkaantuminen on jatkunut useita vuosia. Suomen kilpailukyky on rapautunut keskeisiä kilpailijamaitamme heikommaksi. Suomen vienti ei ole kehittynyt suotuisasti eikä Suomi ole päässyt mukaan muun Euroopan talouskasvuun.

Työttömyystilanne on jatkuvasti heikentynyt ja Suomen kansantalouden kasvu on hiipunut. Työmarkkinoiden ja sosiaaliturvan rakenteiden uudistuksia ei ole kyetty tekemään. Uusia yrityksiä ei synny samaan tahtiin kuin vanhojen yritysten toiminta loppuu.

Edellä mainitut koko Suomea koskevat kielteiset tekijät näkyvät valitettavasti myös Etelä-Savossa. Yritysten määrä maakunnassa vähenee, vienti ei vedä toivotulla tavalla ja työttömyys lisääntyy. Tämän lisäksi väkiluvun väheneminen ja väestön nopea ikääntyminen sekä Venäjän kaupan hiipuminen kohdistuvat erityisen voimakkaina Etelä-Savoon.

Vaikeita leikkauksia edessä

Muutokset ovat välttämättömiä ja myös väistämättömiä. Keväällä aloittanut Juha Sipilän hallitus haluaa vahvasti muuttaa Suomea. Hallitus on toteuttamassa julkisen talouden tasapainottamiseksi kipeitä leikkauksia. Samalla hallitus vie eteenpäin myös kaivattuja uudistuksia suomalaisen yhteiskuntaan.

Julkisen talouden leikkaukset ovat luonnollisesti saaneet hyvin ristiriitaisen vastaanoton. Monet leikkaukset kohdistuvat ikävästi alueiden kilpailukykyyn joko suoraan tai välillisesti ja ovat herättäneet maakunnissa voimakasta kritiikkiä. Hallitus on arvostelusta huolimatta päättäväisesti toteuttamassa linjauksiaan. Etelä-Savossa on kipeinä koettu raideliikenteeseen tulossa olevat supistukset. Toisen asteen koulutukseen kohdistuvat vuonna 2017 merkittävät leikkaukset. Liiton edunvalvonnassa tavoitteena on torjua leikkausten kielteiset vaikutukset maakunnan elinvoimaan.

Uudistukset luovat mahdollisuuksia

Hallituksen kilpailukykyä vahvistavat kärkihankkeet ja reformit ovat saaneet laajaa kannatusta. Erityisesti biotalouden, kiertotalouden, puhtaiden ratkaisujen ja digitalisaation edistäminen sopivat hyvin Etelä-Savoon ja maakunnan strategiaan tavoitteisiin.

Hallituksen ajamien kärkihankkeilla tavoittelema kilpailukykyyn vahvistaminen on Etelä-Savolle selkeä mahdollisuus. Vahvasti metsästä elävälle maakunnalle puun käytön tehostaminen ja puun kuljettamiselle välttämättömän alemman tieverkon kunnon parantaminen ovat erityisen tärkeitä hankkeita.

Suomeen perustetaan itsenäinen aluehallinto

Hallitus julkisti 9.11.2015 linjauksensa siitä, millaisella aluerakenteella sosiaali- ja terveyspalveluita kehitetään seuraavina vuosikymmeninä. Suomeen perustetaan 18 itsehallintoaluetta, joista 15 järjestää itse sosiaali- ja terveyspalvelunsa. Kolme itsehallintoaluetta järjestää palvelunsa tukeutuen toiseen itsehallintoalueeseen. Linjaus on historiallinen, koska Suomeen perustetaan ensimmäistä kertaa kuntia suuremmille alueille itsenäinen aluehallinto.

Hallituksen linjaukset ovat pohjana valmisteltaessa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakia ja itsehallintoaluelakia. Kevään 2016 lausuntokierroksen jälkeen hallitus päättää lakeja koskevista yksityiskohdista. Linjausten tarkoituksena on luoda edellytykset palvelujärjestelmän uudistumiselle ja julkisen talouden kestävyysvajeen vähentämiseksi kolmella miljardilla eurolla. Lisäksi tavoitteena on turvata palvelujen yhdenvertainen laatu ja saatavuus perustuslain mukaisesti.

Hallituksen linjausten mukaan itsehallintoalueen ylintä päätösvaltaa käyttää suoralla vaalilla valittu valtuusto. Itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät ja lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Maakuntien liitot integroidaan osaksi uutta aluehallintoa.

Hallitus päättää tarkemmin tammikuussa 2016 aluehallintouudistuksen valmistelusta ja itsehallintoalueille siirrettävistä tehtävistä. Lisäksi päätetään tiettyjen alueellisten tehtävien mahdollisesta siirtämisestä kunnille.

Etelä-Savolle sosiaali- ja terveyspalveluiden ja aluehallinnon uudistusten toteuttaminen on tärkeää, jotta maakunnan asukkaiden hyvinvointi voidaan parhaalla mahdollisella tavalla turvata.

Maakunnat aluehallinnon pohjaksi

Hallituksen linjauksella on erittäin suuri merkitys Etelä-Savossa. Uudistus vastaa maakuntaliiton aiempaa kantaa, jonka mukaan sekä aluehallinto että sosiaali- ja terveyspalvelut on toteutettava Etelä-Savossa siten, että alue muodostaa väestöllisesti ja toiminnallisesti yhtenäisen kokonaisuuden.

Etelä-Savo on väestöltään 15. suurin maakunta, joten liiton tavoitteena on se, että nykyisen maakuntajaon pohjalle syntyvä Etelä-Savon itsehallintoalue järjestää itse sosiaali- ja terveyspalvelunsa.

Maakuntaliitto pyrkii omalta osaltaan myötävaikuttamaan siihen, että maakunnan sisällä turvattaisiin kustannustehokkaasti, tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus ja työpaikat.

Liiton tehtävät ennallaan 2016

Aluehallinnon ja sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistukset eivät vaikuta vielä vuonna 2016 Etelä-Savon maakuntaliiton tehtäviin ja niiden hoitamiseen. Liitto toimii voimassa olevan lainsäädännön ja jäsenkuntien hyväksymän perussopimuksen mukaisesti.

Maakuntaliiton tehtävänä on aluekehitysviranomaisena maakunnan yleinen kehittäminen ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen. Vuonna 2016 maakunnan kehittämisen painopisteitä ovat menestyvä yritystoiminta, osaava työvoima ja hyvä innovaatioympäristö, uudistuva hyvinvointi ja hyvä toimintaympäristö.

Aluesuunnittelusta vastaavana viranomaisena liitto jatkaa Etelä-Savon maakuntakaavan uudistamista. Vuoden 2016 aikana tulee todennäköisesti hyväksyttäväksi toinen vaihemaakuntakaava. Vuoden 2016 alusta voimaan tulevaksi suunniteltu maankäyttö- ja rakennuslain muutos lisää maakuntaliiton valtaa ja myös vastuuta kaavoituksessa, kun ympäristöministeriö ei enää vahvista maakuntakaavoja.

Kun aluehallintoa ja alueen elinvoiman kehittämiseen liittyvien tehtävien hoitamista ollaan ensi vuonna uudistamassa, korostuu maakuntaliiton yhteisiä näkemyksiä kokoava rooli. Maakunnan edunvalvojana Etelä-Savon maakuntaliitto tuo maakunnan yhteiset näkemykset uudistuksia valmistelevien virkamiesten ja poliittisten päättäjien tietoon.

Etelä-Savo tukee hallinnon uudistamista

Aluehallinnon ja sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistus on tärkein uuden hallituksen maakuntia koskevista reformeista. Uudistus on avainasia Etelä-Savon maakunnan tulevaisuudelle. On varmistettava, että alueen asukkaiden ja yritysten ja muiden toimijoiden näkemykset otetaan huomioon aluetta koskevassa päätöksenteossa.

Etelä-Savon maakuntaliitto tuo valmistelun aikana uudistuksesta päättävien tietoon maakunnan näkemykset siitä, miten uudistus tulisi alueen asukkaiden näkökulmasta toteuttaa. Maakuntien liittojen vahva hallinnon, rakenteiden ja alueiden asiantuntemus on hyödynnettävä uudistuksen valmistelussa ja toteuttamisessa.

Työtä maakunnan puolesta

Vuosi 2016 on talouden kannalta täynnä epävarmuustekijöitä. Ongelmista huolimatta on tuotava esille Etelä-Savon hyviä puolia: menestyviä yrityksiä, osaamista, vetovoimaista luontoa ja turvallisuutta, jotka vahvistavat maakunnan elinvoimaa. Muutoksen keskellä maakunta tarvitsee tervettä itseluottamusta. Edessä olevat muutokset ovat maakunnalle mahdollisuus.

Runsas vuosi maakuntajohtajana on luonut minulle hyvän kuvan maakunnan vahvuuksista ja mahdollisuuksista. Olen tietoinen myös maakunnan heikkouksista ja maakuntaan kohdistuvista uhista. Vuonna 2016 ryhdymme uudistamaan maakunnan strategiaa. Vuonna 2019 voimaan tuleva aluehallinnon uudistus korostaa entisestään tämän työn merkitystä. On tärkeää, että voimme omin päätöksin vaikuttaa maakunnan tulevaisuuteen.

Tässä vaiheessa emme vielä tiedä, miten aluehallinnon ja sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistusta viedään käytännössä eteenpäin. Etelä-Savon maakuntaliitto on valmis tekemään työtä uudistuksen toteuttamiseksi ja tulee olemaan aktiivisesti mukana uudistuksen eteenpäin viemisessä.

Etelä-Savon maakuntaliitto jatkaa vuonna 2016 työtään maakunnan omiin vahvuuksiin nojautuvan, itsenäisen Etelä-Savon puolesta.

Mikkelissä 15.11.2015

*Pentti Mäkinen
maakuntajohtaja*

Maakunnan parhaaksi

Etelä-Savon maakuntaliitto on kolmen eteläsavolaisen kaupungin ja yhdentoista kunnan muodostama kuntayhtymä.

Liiton tehtävänä on:

- vahvistaa kuntien ja kuntayhtymien välistä yhteistyötä, edistää maakunnan yhteishenkeä sekä toimia maakunnallisena yhteistyöelimenä maakunnan kehittämisessä ja edunvalvonnassa,
- huolehtia maakuntakaavan laadinnasta ja muista maakuntakaavoitukseen liittyvistä tehtävistä sekä edistää maakuntakaavan toteuttamista,
- huolehtia alueiden kehittämiseen, alueiden kehittämistä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien valmisteluun ja toimeenpanoon sekä yhteensovittamiseen ja seurantaan liittyvistä tehtävistä aluekehitysviranomaisena ja
- vastata välittävän toimielimen tehtävistä EU:n rakennerahastoista rahoitettavien suunnitelmien ja ohjelmien osalta.

Uusiutuva Etelä-Savo 2020 -maakuntastrategia määrittelee maakunnalle vision, strategiset tavoitteet ja kehittämisen painopisteet.

Maakunnan vision mukaan

vuonna 2020 Etelä-Savo on elinvoimainen ja muuttovoittoinen Saimaan maakunta, jossa:

- yritystoiminta menestyy ja palvelut ovat laadukkaita,
- huolehditaan erityisesti lapsiperheiden ja nuorten työmahdollisuuksista ja viihtymisestä,
- toimitaan esimerkillisen ympäristövastuullisesti,
- maailmanluokan kulttuuri- ja muut tapahtumat rikastuttavat elämisen laatua,
- arki on sujuvaa ja turvallista sekä paikallisuus elävää,
- puhdas luonto ja rikas kulttuuriympäristö luovat ainutlaatuiset edellytykset matkailulle ja vapaa-ajan asumiselle,
- Helsingin ja Pietarin läheisyys vauhdittavat elinkeinoelämää ja kulttuuria.

Maakuntavaltuuston hyväksymät strategiset tavoitteet ovat:

- **Menestyvä yritystoiminta:** Etelä-Savon avaintoimialat toimivat kannattavasti ja ekotehokkaasti.
- **Osaava työvoima ja hyvä innovaatioympäristö:** Koulutus ja tutkimus palvelevat maakunnan elinkeinoelämää ja kärkeosaamisalojen menestystä.
- **Laadukkaat hyvinvointipalvelut:** Etelä-Savo on väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen mallimaakunta.
- **Hyvä toimintaympäristö:** Etelä-Savo on vetovoimainen elinkeinoelämän, asumisen ja vapaa-ajan maakunta.

Päätavoitteena on väestökehityksen kääntäminen muuttovoittoiseksi ja aluetalouden vahvistaminen.

Näitä tavoitteita maakuntaliitto toteuttaa aluekehityksen, maankäytön suunnittelun ja edunvalvonnan keinoin. Kesäkuussa 2014 hyväksytyn maakuntaohjelman tavoitteet ja toimintalinjat on johdettu suoraan maakuntastrategiasta.

Maakunnan visio ja strategia päivitetään vuonna 2016. Sitä pohjustaa syyskaudella 2015 toteutettu skenaariotyö, joka tuottaa aineistoa maakuntastrategia- ja -ohjelmatyöhön.

Maakuntaohjelman tavoitteet 2014-2017

Päätavoitteet: **muuttovoitto ja vahvistuva aluetalous**

Ohjelman toimintalinjojen tavoitteet:

- Etelä-Savon avaintoimialat toimivat kannattavasti ja ekotehokkaasti
- Koulutus ja tutkimus palvelee maakunnan elinkeinoelämää ja kärkeosaamisalojen menestystä
- Etelä-Savo on väestön terveyden ja hyvinvoinnin mallimaakunta
- Etelä-Savo on vetovoimainen elinkeinoelämän, asumisen ja vapaa-ajan maakunta

Maakuntaohjelman toimintalinjat ja kehittämisen painopisteet 2014-2017

Kuva 1. Maakuntaohjelman 2014-2017 tavoitteet, toimintalinjat ja kehittämisen painopisteet.

Työtä koko Etelä-Savon hyväksi

Maakuntaliiton ylin päättävä elin, maakuntavaltuusto, aloitti uuden toimikauden vuonna 2013. Maakuntavaltuustossa on 67 jäsentä, ja sen poliittinen jakauma on seuraava:

- Suomen Keskusta 23
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 17
- Kansallinen Kokoomus 13
- Perussuomalaiset 8
- Vihreä liitto 3
- Suomen Kristillisdemokraatit 3
- Vasemmistoliitto 1

Maakuntavaltuusto kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä.

Maakuntahallitus on 13-jäseninen, ja siinä paikkajakauma on seuraava:

- Suomen Keskusta 5
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 4
- Kansallinen Kokoomus 2
- Perussuomalaiset 2

Maakuntahallitus kokoontuu 10 – 12 kertaa vuodessa.

Tarkastuslautakunta toimikaudelle 2013–2016 on 5-jäseninen, ja siinä edustettuina ovat maakunnan neljä suurinta poliittista puoluetta.

Uudistunut kuntalaki pidentää nykyisen valtuuston toimikautta, sillä kuntavaalit käydään keväällä 2017. Käynnissä olevalla aluehallintouudistuksella voi olla vaikutuksia jo seuraavalla valtuustokaudella, sillä mm. maakuntaliittojen tehtäviä kaavaillaan siirrettävän muodostettaville itsehallintoalueille.

Maakuntajohtajan johdossa ja hänen alaisuudessaan toimii maakuntaliiton virasto. Siellä on reilut 30 ammattilaista tekemässä työtä maakunnan hyväksi.

Virasto jakaantuu yksiköihin, jotka ovat:

Yksikkö	Henkilömäärä 2016	Htv 2016
Aluekehitys	12	11
Aluesuunnittelu	5	4,4
Hallinto- ja kehittäminen	14	13,2
- josta maakuntajohtajan esikunta	3	3
Yhteensä	31	28,6

Hallinto- ja kehittämissyksikkö resurssineen huolehtii omalta osaltaan siitä, että liitto pystyy toiminaan ja saavuttamaan sille asetetut tavoitteet. Yksikkö jatkaa yhteistyössä koko viraston kanssa vuonna 2016 mm. liiton johtamisjärjestelmien kehittämistä, henkilöstön osaamisen ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämistä sekä toiminnallisten ratkaisujen tehostamista. Vuonna 2016 on tarkoitus siirtää sähköiseen arkistointiin vuosien valmistautumisen jälkeen sekä uudistaa henkilöstöhallinnon järjestelmiä.

Ennakointi luo hyvän tulevaisuuden perustaa

Maakuntaliitto vastaa aluekehityslain mukaisesti aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta ja siinä tehtävässä mm. ennakoinnin yhteensovittamisesta maakunnassa. Tätä tehtävää maakuntaliitto edistää myös kaksivuotisella Tulevaisuusloikka-hankkeella.

Tavoite:

Laadukkaan ennakointitiedon oikea-aikainen hyödyntäminen.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **laatii** vuoden 2015 lopulla Etelä-Savon tulevaisuuden skenaariot maakuntastrategia- ja ohjelmatyön pohjaksi. Vuonna 2016 näitä skenaarioita ja merkkejä niiden toteutumisesta seurataan Capitor –skenaariotyökalua käyttäen,
- **toteuttaa** Tulevaisuusloikka-hanketta (ESR), joka kestää 31.3.2017 saakka. Vuonna 2016 hankkeessa tuotetaan 4-6 trendikatsausta, joissa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan valmista materiaalia ja hankittuja tilastoja sekä 2 laajempaa selvitystä, jossa tehdään omaa tiedonhankintaa ja käytetään tutkimusmenetelmiä. Lisäksi järjestetään 2 tulevaisuusfoorumia. Vuoden 2016 teemat hankkeessa ovat tulevaisuuden osaaminen ja biotalous. Hankkeessa myös kehitetään alueellista ennakointiverkostoa ja -toimintamallia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, sekä osallistutaan alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten ennakointiverkostojen toimintaan sekä toimitaan yhteyslinkkinä maakunnan sisäisen verkoston ja ulkoisten verkostojen välillä,
- **seuraa** alueen kehitystä ja tuottaa tilasto- ja aluetietopalveluja myös jäsenkuntien ja sidosryhmien tarpeisiin.

Etelä-Savo uudistaa strategiansa

Voimassa oleva maakuntastrategia, *Uusiutuva Etelä-Savo 2020*, on laadittu vuonna 2012. Strategia linjaa maakunnan kehittämistä yhteistyössä sovittuun suuntaan. Etelä-Savon maakuntastrategia on aluekehityslain ja maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittama maakuntasuunnitelma.

Tavoite:

Maakunnalla on ajantasainen strategia, johon maakunnan toimijat ovat sitoutuneet.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **uudistaa** maakuntastrategiansa siten, että maakuntavaltuustovo hyväksyvä sen syyskokouksessaan 2016. Maakuntaliitto vastaa prosessista ja kokoaa sidosryhmät laajasti yhteistyöhön.

Etelä-Savon päivittää maakuntakaavansa

Maakuntavaltuusto hyväksyi Etelä-Savon ensimmäinen maakuntakaavan, kokonaismaakuntakaavan, vuoden 2009 kevätkuultuustossa. Lainvoiman maakuntakaava sain oikeuskäsittelyn jälkeen vuonna 2011. Maakuntakaava luo perustan ja valmiuksia keskusverkon ja koko toimintaympäristön elinvoimaisuudelle ja kehittämiselle sekä kuntakaavoitukselle, hankkeille ja investoinneille.

Tavoite:

Maakuntakaava on ajan tasalla, ohjaa kuntakaavoitusta ja edistää hyvää toimintaympäristön kehitystä.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **uudistaa** maakuntakaavan lähes kaikkia aluevarauksia siten, että maakuntavaltuusto voi hyväksyä sen syyskokouksessaan. Maakuntaliitto vastaa kaavaprosessista ja kaavaehdotuksen laatimisesta.

Vireillä oleva 2. vaihemaakuntakaava valmistuu keskellä merkittävää maankäyttö- ja rakennuslain muutosta. Muutoksen myötä ympäristöministeriön vahvistusmenettelystä luovutaan ja maakuntakaavan hyväksyy lopullisesti maakuntavaltuusto. Muutos astuu voimaan vuoden 2016 alusta ja koskee siten myös Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavaa. Myös valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteiden ja koko kaavajärjestelmän uusiminen ovat vireillä 2016.

Maakuntaohjelma ja –kaava tavoittelevat muuttovoittoa ja aluetalouden vahvistumista - rakennerahasto-ohjelmasta lisäpotkua aluekehitykseen

Etelä-Savo –ohjelma – Maakuntaohjelma vuosille 2014–2017 – määrittelee maakunnan kehittämisen painopisteet ja keskeiset kehittämiskokonaisuudet ja hankkeet. Maakuntaliitto toimeenpanee maakuntaohjelmaa mm. rahoittamalla ja toteuttamalla hankkeita sekä edistämällä kehittämiskokonaisuuksien ja hankkeiden toteutumista kaavoituksen ja edunvalvonnan keinoin. Kehittämispänsoksia kohdistetaan erityisesti maakunnan avaintoimialoille ja älykkään erikoistumisen vahvistamiseen, jotka tukevat hyvin myös uuden hallitusohjelman kärkihankkeita ja kokeilutoimia. Suomen rakennerahasto-ohjelma on keskeinen maakunnan omassa päätösvallassa oleva rahoitusväline.

Maakunnan avaintoimialoiksi on maakuntaohjelmassa määritelty *metsä- ja maatalous, puu- tuoteteollisuus ja teknologiateollisuus sekä matkailu*. Maakunnan älykkään erikoistumisen strategiassa määriteltiin vahvoiksi innovaatiokärjiksi *metsäbiomassan hyödyntäminen, puhdas vesi ja ympäristöturvallisuus sekä älykkäät materiaalit*. Kehittyviksi kärjiksi on tunnistettu *digitaalinen tiedonhallinta sekä luomu ja elintarviketurvalisuus*.

Maakuntaohjelman painopisteistä hyvinvointi on vahvasti sidoksissa käynnissä olevaan sote-uudistukseen, jota ei Etelä-Savossa ole organisoitu maakuntaliiton toiminnaksi.

Tavoite:

Yritykset ovat kilpailukykyisiä ja maakunnan avaintoimialat toimivat kannattavasti ja ekotehokkaasti.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **kehittää** maakunnan elinkeinoelämän edellytyksiä erityisesti teknologia- ja puutuoteteollisuuden, puurakentamisen, metsä- ja maatalouden sekä matkailun ja palvelujen osalta,
- **edistää ja tukee** mm. biotalouteen, kiertotalouteen ja digitalisaatioon liittyvien hallitusohjelman kärkihankkeiden toteutusta maakunnassa,
- **edistää** bioenergiasektorin liiketoiminnan tehostamista hankkeiden avulla, tehostaa hanketoiminnan koordinoitua, edistää bioenergiasektorin yhteistyötä maakunnassa ja kehittää toimintamalleja,
- **tukee** osaltaan yritysten kasvua, kehitystä ja kansainvälistymistä,
- **edistää ja tukee** Etelä-Savon matkailustrategian 2014–2020 toteuttamista,
- **valmistelee** yhteistyössä sidosryhmien kanssa kulttuurin tulevaisuusohjelman (valmistuu alkuvuodesta 2016) ja edistää sen toimeenpanoa,
- **koordinoi** maakunnassa Suomi100-juhlavuoden valmistelua,
- **osallistuu** Visit Finlandin matkailun katto-ohjelmiin ja kärkihankkeisiin, edistää niiden toteutusta ja toimii valtakunnallisen Culture Finland – kulttuurimatkailun katto-ohjelman alueellisena koordinaattorina.

Tavoite:

Koulutus ja tutkimus palvelevat maakunnan elinkeinoelämää.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **osallistuu** aktiivisesti toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin valmisteluun: reformilla tähdätään vuoteen 2018, jolloin on oltava valmiina ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö: järjestämislaki sekä rahoituslaki,
- **tukee** eri koulutusasteita niiden toimintojen kehittämiseksi maakunnassa,
- **edistää** koulutus- ja tutkimustarjonnan vahvistamista maakunnassa elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti,
- **toteuttaa** maakunnallista koulutus- ja työvoimatarpeen ennakoitua yhdessä alueen kuntien, oppilaitosten, elinkeinoelämän ja Ely-keskuksen kanssa.

Tavoite:

Maakunnan kärkiosaamisalat vahvistuvat ja menestyvät.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **vahvistaa ja kehittää** maakunnan älykkään erikoistumisen strategian mukaisesti TKI-toimintoja elinkeinoelämän tarpeisiin ja osana valtakunnallista ja kansainvälistä innovaatiojärjestelmää,
- **tukee ja toteuttaa** maakunnan kärkiosaamisella hallitusohjelman valtakunnallisia kärkihankkeita ja kokeilutoimia,
- **edistää** kilpaillun innovaatorahoituksen saamista maakuntaan.

Tavoite:

Etelä-Savo väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen mallimaakunnaksi.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **tukee** toimia, jotka kohentavat palvelujen laatua ja vaikuttavuutta,
- **tukee** toimia, jotka edistävät terveyttä ja hyvinvointia ennakoivasti,
- **edistää** alueen palveluiden kehittämistä uudessa sote-palvelurakenteessa.

Tavoite:

Maakunta on vetovoimainen ja saavutettavissa.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **valvoo** maakunnan liikenteellistä etua kokonaisvaltaisesti: edunvalvonnan keskeisiä painopisteitä VT 5, lentoliikenne, rautatieyhteydet, Parikkala, alempi tieverkko,
- **kehittää** maakunnan liikennejärjestelmää kokonaisvaltaisesti Itä-Suomen liikennestrategian "Kohti uuden sukupolven liikennejärjestelmää" tavoitteiden ja toimintamallin pohjalta. Toiminnan painopisteenä on uusien innovatiivisten ratkaisujen löytäminen sektorirajat ylittävällä yhteistyöllä,
- **edistää ja koordinoi** seudullista, maakunnallista ja ylimaakunnallista liikennejärjestelmäsuunnittelua,
- **avustaa** kuntia laajakaistahankkeiden suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä välittää kunnille tietoa laajakaista-asioiden valtakunnallisesta kehityksestä,
- **ohjaa ja edistää** kuntakaavoitusta osallistumalla kuntakaavoja koskeviin neuvotteluihin, antamalla lausuntoja sekä välittämällä tietoa maakunnasta,
- **jatkaa** maakuntaliittojen ja Elävät Kaupunkikeskustat ry (EKK) vuoden 2014 alussa käynnistämää valtakunnallista kolmivuotista kampanjaa pienten keskusten kehittämiseksi. Pike-kampanja (2014–2016) edistää pikkukaupunkien ja kirkonkylien elinvoimaisuutta ja uusiutumista sekä yhteistyötä, verkostoitumista, tiedonkulkua ja kokemusten vaihtoa. Maaseutukeskukset ja niiden elinvoima on osaltaan koko maaseutumaisen Etelä-Savon kohtalonkysymys,
- **edistää** muulla tavoin maakuntakaavan toteuttamista,
- **pitää yllä ja kehittää** maakuntakaavan seurantajärjestelmää,
- **edistää** maakunnan markkinointia ja tunnettavuutta ensisijaisesti verkostoja rakentamalla ja tukemalla.

Tavoite:

Luonnonvaroja käytetään kestävästi ja ympäristöä vaalitaan.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **suunnittelee** luonnonvarojen kestäväää käyttöä maakuntakaavalla mm. arvioimalla turvetuotannon vesistövaikutuksia ja sovittamalla turvetuotanto yhteen muun maankäytön ja vesien suojelun kanssa,
- **laatii** katsauksia maakunnan luonnonvarojen nykytilasta,
- **edistää** kestäväää luonnonvarojen käyttöä ja hyvän ympäristön säilymistä hankkeiden, yhteistyön, lausunnonannon ja edunvalvonnan avulla,
- **osallistuu** metsä- ja energiasektorin tarvitsemien lastausalueiden selvittämiseen ja kaavoittamiseen maakunnassa,
- **osallistuu** Savon ilmasto-ohjelman seurantaryhmän työhön yhdessä Etelä- ja Pohjois-Savon Ely-keskusten ja Pohjois-Savon liiton kanssa: liitto edistää ohjelman toimeenpanoa ja viestintää sekä vähähiilisten hankkeiden syntymistä,
- **edistää** Etelä-Savon kulttuuriympäristön arvojen säilymistä viestinnän, yhteistyön, inventointien ja hankkeiden kautta,

- **hoitaa** kuntien perustaman Saimaan virkistysalueyhdistyksen hallinnoinnin ja edistää jokamiehenoikeudella tapahtuvaa luonnon virkistyskäyttöä hankkeiden, kaavoituksen, tiedotuksen ja yhteistyön kautta,
- **osallistuu** saimaannorpan suojelun sekä kalastuksen ja matkailun yhteensovittamiseen,
- **osallistuu** Saimaan Geopark –hankkeeseen yhdessä Etelä-Karjalan maakunnan kanssa sekä Fennoskandian vihreän vyöhykkeen yhteistyöhön Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliit-tojen ja ympäristöministeriön kanssa.

Tavoite:

Maakuntaohjelma on ajan tasalla ja sitä toteutetaan tehokkaasti. Rakennerrahastot palvelevat maakuntaohjelman toimeenpanoa.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **edistää** ja osaltaan toteuttaa maakuntaohjelmaa vuosille 2014–2017,
- **teettää** aluekehityslain edellyttämän maakuntaohjelman arvioinnin,
- **varautuu** käynnistämään uuden maakuntaohjelman laadinnan syksyllä 2016,
- **valmistelee** yhdessä sidosryhmien kanssa maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman (TOPSU) sekä sen liitteenä EU:n rakennerrahasto-ohjelman rahoitussuunnitelman vuosille 2017–2018,
- **vastaa** rakennerrahasto-ohjelman hallinnoinnista aluekehitysviranomaisena sekä osaltaan sen toimeenpanosta rahoitusta välittävänä viranomaisena. Liitto vastaa maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) ja sen sihteeristön toiminnasta. MYR suuntaa rakennerrahasto-ohjelman rahoitusta maakunnassa ja yhteen sovittaa maakunnan kehitykseen käytettävissä olevaa rahoitusta mm. hyväksymällä maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman. MYR:n sihteeristö valmistelee asiat MYR:n kokouksiin sekä käsittelee MYR:n valtuuttamana hankerahoituspäätökset, joissa tuki jää alle 500 000 euron. Liitto osallistuu rakennerrahasto-ohjelman toimeenpanossa Itä-Suomen yhteistyöhön, jonka koordinaatiosta vastaa Pohjois-Karjalan maakuntaliitto. Liitto osallistuu myös laajempaan Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyöhön sekä valtakunnalliseen yhteistyöhön ohjelman toimeenpanossa,
- **toimii** rakennerrahasto-ohjelman välittävänä viranomaisena. Liitolla on vuonna 2016 käytettävissään noin 6,8M euron myöntövaltuus EAKR-kehittämishankkeisiin. Viraston hankeryhmä, jossa ovat mukana hankkeiden rahoitusvalmistelijat sekä maksatustarkastajat, käsittelee rahoitettavat hankkeet ja kehittää hanketyötä mm. luoden yhdenmukaista tulkintaa ja menettelyjä,
- **varautuu** Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC –ohjelman käynnistämiseen vuoden 2016 lopulla
- **edistää** muiden rahoitusohjelmien käyttöä maakunnassa. Lisäresursseja aluekehitykseen haetaan mm. Horisontti 2020 –tutkimusohjelmasta, jonka mahdollisuuksista Itä- ja Pohjois-Suomen yhteinen EU-toimisto jakaa tietoa maakuntaliiton kautta sekä suoraan toimijoille. Liitto – edistää myös muiden ohjelmien, kuten Itämeri-ohjelman ja Pohjoisen periferian ohjelman rahoituksen käyttöön saamista alueella,
- **varautuu** tulevan rakennerrahastokauden valmisteluun ja sitä koskevaan edunvalvontaan.

Vaikuttaminen, yhteistyö ja osallisuus tuovat lisäarvoa ja näkyvyyttä

Vaikuttaminen, tiedottaminen, viestintä ja yhteistyö sidosryhmien kanssa ovat keskeisessä asemassa maakunnan tavoitteiden ja viestin edistämisessä. Eri valmisteluprosesseissa muodostuneita tavoitteita edistetään parhaimmillaan laaja-alaisella ja monikärsäisellä viestinnällä. Viestinnässä tuodaan esiin maakuntaliiton osaamista ja asiaintuntemusta sekä ollaan sidosryhmien ja median tavoitettavissa ja käytettävissä. Toimivilla, monipuolisilla sekä laaja-alaisilla yhteiskuntasuhteilla niin maakunnan sisällä kuin ulkopuolellakin, tuodaan esiin maakunnan tavoit-

teita eri päätöksentekotasolla sekä intressiryhmissä. Nopeasti muuttuviin tilanteisiin reagoidaan sidosryhmäverkoston yhteistyötä hyödyntäen. Maakuntien välisellä yhteistyöllä tuodaan lisää vahvuutta ja vaikuttavuutta yhteisten tavoitteiden edistämiseksi.

Toimivat kansainväliset yhteydet ovat maakunnalle elintärkeitä. Keskeinen yhteistyösuunta on edelleen Venäjä, jonka osalta laaditaan yhteistyötä tarkasteleva toimintaohjelma. Kiina yhteistyötä jatketaan ensisijaisesti Shaoxingin kanssa, jonka kanssa maakunnalla on Kiinassa merkittävä ystävyyskaupunkisopimus. Maakuntaliitto toimii yhteistyön avaajana ja luo puitteita yhteistyölle. Suurin potentiaali on yritys- ja oppilaitosyhteistyössä, jossa maakuntaliitto antaa Kiinassa tarvittavaa taustatukea muille maakunnan toimijoille. Kiinan vanheneva väestö on lisännyt myös kiinalaisten kiinnostusta maakuntamme vanhuspalveluosaamiseen.

EU-politiikan osalta keskeisiä vaikuttamisen kohteita ovat EU-instituutit Brysselissä. Itä- ja Pohjois-Suomella on Brysselissä yhteinen EU-toimisto.

Tavoite:

Vaikuttaminen ja yhteistyö tuovat lisäarvoa, ja näkyvyyttä.

Vuonna 2016 maakuntaliitto:

- **laatii** Venäjä toimenpideohjelman, jossa tarkastellaan monipuolisesti maakuntaliiton toimintaa suhteessa Venäjään,
- **osallistuu** ystävyyskaupunkiforumiin Kiinan Shaoxingissa keväällä 2016,
- **tekee** tiivistä yhteistyötä naapurimaakuntien kanssa Itä-Suomessa ja Kaakkois-Suomen alueella muun muassa laatimalla yhteisiä tavoitteita ja pitämällä yhteyttä alueen kansanedustajiin ja muihin vaikuttajatahoihin sekä osallistumalla Itä- ja Kaakkois-Suomi yhteistyöhön,
- **osallistuu** Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyössä EU-politiikan ja kansallisen aluekehityksen/aluepolitiikan toimeenpanoon ja edunvalvontaan käyttäen tässä apuna Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimistoa,
- **selvittää** mahdollisuuden perustaa Etelä-Savoon kolmannen sektorin toimijoita yhdistävä järjestöforum,
- osallistuu NSPA-alueen yhteistyöhön Itä- ja Pohjois-Suomen, Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan alueiden kanssa. NSPA-alue valmistelee OECD:n kanssa alueen erityispiirteitä ja kehityspotentiaalia kartoittavan tutkimuksen ja siihen perustuvat politiikkalinjaukset mm. EU:n tulevan budjettikauden valmistelun tarpeisiin. Tutkimus valmistuu keväällä 2017,
- **pyrkii** monin erilaisin toimin vahvistamaan Etelä-Savossa sitä yhteistä tahtotilaa, jonka varaan maakunta voi rakentaa yhteistä markkinointiviestiä ja näin vahvistaa maakunnan vetovoimaa ja näkyvyyttä, kehittää maakuntapäivää, Etelä-Savon valtuuskuntaa, Päämajasymposiumia, kunnallisasiain työryhmän ja muiden jo olemassa olevien tai mahdollisesti uusien foorumeiden roolia entistä enemmän myös vetovoimaa ja yhteistä tahtotilaa vahvistavina,
- **toteuttaa** yksin sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa resurssien puitteissa tiedotus ja markkinointitoimia, jotka lisäävät näkyvyyttä, osallisuutta ja avoimuutta.

Taloudelliset voimavarat

Liiton käytettävissä olevat taloudelliset resurssit koostuvat valtion talousarviossa sille osoitettua kehittämisrahoituksesta sekä liiton omasta talousarviosta, johon rahoitus kannetaan jäsenkuntien maksuosuuksina.

Taloussuunnitelmavuosien toimintatulot ja -menot sekä rahoitustulot ja -menot ja jäsenkuntien maksuosuudet käyvät ilmi alla olevasta taulukosta:

TALOUSSUUNNITELMA 2016-2018

Hankkeet nettona

1 000 €	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	2 503	2 554	2 554
Toimintamenot	-2 504	-2 554	-2 554
Toimintakate	0	0	0
Rahoitustulot	1	1	1
Rahoitusmenot	-1	-1	-1
Vuosikate	0	0	0
Poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	0	0	0
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 451	2 500	2 500
Maksuosuuksien muutokset	2,0 %	2 %	0 %

Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi muodostuu vuoden 2016 talousarviosta.

Talousarvio 2016

Maakuntavaltuusto on hyväksyessään vuosien 2015–2017 taloussuunnitelman ennakoinnut, että vuoden 2016 talousarviossa jäsenkuntien maksuosuudet nousevat viisi prosenttia. Syyskuun 2015 alussa tehdyn jäsenkuntakerroksen perusteella maakuntahallitus on päättänyt, että vuoden 2016 talousarvioon kuntien jäsenmaksujen nousuksi esitetään 2,0 prosenttia.

TALOUSARVIO 2016

Hankkeet nettona

€	TA 2015	TA 2016	muutos%
Toimintatulot	2455300	2 503 400	2,0 %
Toimintamenot	-2422400	-2 503 500	3,3 %
Toimintakate	32900	-100	-100,3 %
Rahoitustulot	1100	1 100	0,0 %
Rahoitusmenot	-1000	-1 000	0,0 %
Vuosikate	33000	0	-100,0 %
Poistot	-33000	0	-100,0 %
Tilikauden tulos	0	0	
Tilikauden yli/alijäämä	0	0	
Tulot yhteensä	2456400	2 504 500	2 %
Menot yhteensä	-2423400	-2 504 500	3 %

Maakuntahallitus käsittelee talousarvioehdotuksen tulosyksiköittäin ja hankkeittain. Valtuuston käsiteltävässä talousarvioehdotuksessa hankkeet on huomioitu vain nettokustannuksien osalta.

Talousarvioehdotuksessa on huomioitu olemassa oleva henkilöstö ja ennakoitu vuoden 2016 työ- ja virkaehtosopimuksen vaikutukset palkkakustannuksiin. Hankkeiden nettomenot vuonna 2016 ovat 187 700 euroa.

Talousarvio sitoo maakuntahallitusta toimintatulojen ja -menojen sekä rahoitustulojen ja -menojen tasolla.

Talousarvion rakenne

Maakuntahallituksen talousarvioehdotus jaetaan kolmeen tehtäväalueeseen:

- Luottamushenkilöhallinto
- Virasto
- Hankkeet

Luottamushenkilöhallinto sisältää kahden kustannuspaikan kustannukset:

- Luottamushenkilöhallinto eli valtuusto ja hallitus (sis. myös maakuntajohtajan kulut)
- Tarkastuslautakunta

Viraston sisällä kustannukset jaetaan neljälle kustannuspaikalle:

- Aluekehitysyksikkö
- Aluesuunnittelu-yksikkö
- Hallinto- ja kehittämissyksikkö
- Maakuntajohtajan esikunta (1.1.2013 alkaen, aiemmin hallinto- ja kehittämissyksikössä)

Hankkeissa ovat kaikkien niiden maakuntaliiton hallinnoimien hankkeiden tuotot ja kulut, jotka ovat tiedossa talousarvion laadinnan hetkellä. Tehtäväalueen talousarvio täydentyy käyttösuunnitelmassa mahdollisten uusien hankkeiden käynnistyessä.

Talousarvioehdotukseen sisältyvät hankkeet

Talousarvioehdotuksessa on huomioitu seuraavat hankkeet:

- EAKR-tekniinen tuki
- Tulevaisuusloikka
- Suomi 100 –koordinaatio
- Etelä-Savon kulttuurin tulevaisuusohjelma
- Culture Saimaa laajenee

Hankkeiden tulot ja menot 2016		
€	TA 2015	TA 2016
Hankkeiden tulot	503300	388 900
Hankkeiden menot	-550700	-576 600
Nettomenot	-47400	-187 700

Vuonna 2016 EU-rakennerahasto-ohjelman hallinnointiin käytettävän teknisen avun määrä pienenee. Uudella ohjelmakaudella 2014-2020 vuosittain saatava teknisen avun määrä on 165 000 euroa. Muutos näkyy ensimmäisen kerran vuonna 2016, sillä päättyneen ohjelmakauden teknisen avun varoja on voitu käyttää vuoden 2015 loppuun asti. Vuosina 2007-2013 Etelä-Savon maakuntaliiton teknisen avun kokonaismäärä oli noin 3 M€. Ohjelmakaudella 2014-2020 sitä on kaikkiaan käytettävissä 851 000 euroa, eli vähennystä on kaikkiaan 71,6 %.

Koska maakuntaliitto toimii EU-rakennerahastovarojen välittävänä toimielimenä ja tehtävä on lakisääteinen, on siihen liittyviä kustannuksia kirjattu päättyneen ohjelmakauden tapaan omalle kustannuspaikalleen EAKR-tekniinen apu -hankkeelle. Vaikka kustannuksia onkin pysytty siltä osin karsimaan vuoteen 2015 verrattuna huomattavasti, ovat hankkeiden nettomenot 140 400 euroa suuremmat kuin vuonna 2015. Pelkästään EAKR-tekniisen avun hankkeen nettomenot ovat 134 500 euroa.

Talousarvioehdotuksen perusteluna (liitteet):

- Rahoituslaskelma
- Tuloslaskelma
- Talousarvio tehtävälueittain
- Henkilöstöliite
- Kuntien maksuosuudet

Vuosien keskinäisessä vertailussa on otettava huomioon seuraavat kirjaustapojen muutokset: aiemmin kokonaan hallinto- ja kehittämisyksikölle kirjatut viraston toimitilavuokrat on budjetoitu vuodesta 2013 lähtien kustannuspaikoille henkilöluvun mukaisesti ja aiemmin kokonaan hallinto- ja kehittämisyksikölle kirjatut viraston kalustohankinnat (atk-laitteet, puhelimet) on vuodesta 2013 budjetoitu hankintasuunnitelman mukaisesti kustannuspaikolle.

RAHOITUSOSA

TALOUSARVIO 2016

	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	28 674	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	28 674	0	0		
Investointien rahavirta					
Investointimenot		0	0	0	0
Investointien rahavirta		0	0		
Toiminnan ja investointien rahavirta	28 674	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Rahoituksen rahavirta	0	0	0		
Vaikutus maksuvalmiuteen	28 674	0	0	0	0
Rahavarat 31.12.	336 475	336 475	336 475		
Rahavarat 1.1.	390 132	336 475	336 475		

TP = Tilinpäätös
 KS = Käyttösuunnitelma
 TA = Talousarvio
 TS = Taloussuunnitelma

TULOSLASKELMAOSA

TALOUSARVIO 2016

Hankkeet nettona

	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	Muutos 2015-16 %
TOIMINTATUOTOT	2 434 106	2 455 300	2 503 400	2 554 200	2 554 200	2,0
TOIMINTAKULUT	-2 411 088	-2 422 400	-2 503 500	-2 554 500	-2 554 500	3,3
	23 019	32 900	-100	-300	-300	
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	153	600	600	800	800	0,0
Muut rahoitustuotot	5 525	500	500	500	500	0,0
Korkokulut	-23	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	0,0
Muut rahoituskulut						
Rahoitustuotot ja -kulut	5 655	100	100	300	300	0,0
VUOSIKATE	28 674	33 000	0	0	0	
Poistot ja arvonalentumiset						
Poistot		-33 000				
Poistot ja arvonalentumiset		-33 000				
TILIKAUDEN TULOS	28 674	0	0	0	0	

TULOSLASKELMAOSA
Hankkeet bruttona

TALOUSARVIO 2016

	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	Muutos 2015-16 %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 430 246	2 485 600	2 577 800	2 535 700	2 535 700	3,7
Tuet ja avustukset						
Tuet ja avustukset valtiolta	653 850	796 100	304 300	289 700	171 000	-61,8
Tuet ja avustukset	653 850	796 100	304 300	289 700	171 000	-61,8
Vuokratuotot	11 650	10 200	10 200	11 000	11 000	0,0
TOIMINTATUOTOT	3 095 745	3 291 900	2 892 300	2 836 400	2 717 700	-12,1
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 486 526	-1 621 500	-1 502 100	-1 514 500	-1 437 400	-7,4
Eläkekulut	-358 992	-379 500	-355 800	-364 400	-349 800	-6,2
Muut henkilösivukulut	-43 970	-51 300	-47 500	-48 200	-45 800	-7,4
Henkilöstökulut	-1 889 488	-2 052 300	-1 905 400	-1 927 100	-1 833 000	-7,2
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-808 462	-851 200	-675 100	-594 500	-598 000	-20,7
Palvelujen ostot	-808 462	-851 200	-675 100	-594 500	-598 000	-20,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-139 695	-150 900	-98 800	-103 100	-95 500	-34,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-139 695	-150 900	-98 800	-103 100	-95 500	-34,5
Avustukset			-18 000	-18 000		
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-235 082	-204 600	-195 100	-194 000	-191 500	-4,6
Muut toimintakulut	-235 082	-204 600	-195 100	-194 000	-191 500	-4,6
TOIMINTAKULUT	-3 072 726	-3 259 000	-2 892 400	-2 836 700	-2 718 000	-11,2
TOIMINTAKATE	23 019	32 900	-100	-300	-300	
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	153	600	600	800	800	
Muut rahoitustuotot	5 525	500	500	500	500	
Korkokulut	-23	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	
Muut rahoituskulut						
Rahoitustuotot ja -kulut	5 655	100	100	300	300	
VUOSIKATE	28 674	33 000	0	0	0	
Poistot ja arvonalentumiset						
Poistot		-33 000				
Poistot ja arvonalentumiset		-33 000		0	0	
TILIKAUDEN TULOS	28 674	0	0	0	0	

	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	Muutos 2015-16 %
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 378 456	2 403 100	2 451 200	2 500 200	2 500 200	2,00
TOIMINTATUOTOT	2 378 456	2 403 100	2 451 200	2 500 200	2 500 200	2,00
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-169 026	-181 000	-176 100	-177 000	-179 000	-2,71
Eläkekulut	-23 719	-25 600	-25 600	-25 800	-26 000	0,0
Muut henkilösivukulut	-4 117	-4 600	-4 600	-4 700	-4 700	0,0
Henkilöstökulut	-196 862	-211 200	-206 300	-207 500	-209 700	-2,3
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-211 966	-287 000	-258 800	-244 000	-262 000	-9,8
Palvelujen ostot	-211 966	-287 000	-258 800	-244 000	-262 000	-9,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-42 373	-16 900	-18 300	-19 000	-19 000	8,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 373	-16 900	-18 300	-19 000	-19 000	8,3
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-40 073	-54 500	-49 500	-52 000	-53 500	-9,2
Muut toimintakulut	-40 073	-54 500	-49 500	-52 000	-53 500	-9,2
TOIMINTAKULUT	-491 274	-569 600	-532 900	-522 500	-544 200	-6,4
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO NETTO	1 887 181	1 833 500	1 918 300	1 977 700	1 956 000	4,6
VIRASTO						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	36 308	35 000	35 000	35 500	35 500	0,0
Tuet ja avustukset	7 693	7 000	7 000	7 500	7 500	0,0
Vuokratuotot	11 650	10 200	10 200	11 000	11 000	0,0
TOIMINTATUOTOT	55 651	52 200	52 200	54 000	54 000	0,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-905 921	-971 500	-977 500	-1 031 500	-1 035 400	0,6
Eläkekulut	-250 640	-269 700	-268 200	-283 800	-284 800	-0,6
Muut henkilösivukulut	-25 066	-31 900	-31 800	-33 700	-34 100	-0,3
Henkilöstökulut	-1 181 627	-1 273 100	-1 277 500	-1 349 000	-1 354 300	0,3
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-454 353	-363 000	-325 900	-305 000	-305 000	-10,2
Palvelujen ostot	-454 353	-363 000	-325 900	-305 000	-305 000	-10,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-84 886	-71 500	-69 000	-70 000	-70 000	-3,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-84 886	-71 500	-69 000	-70 000	-70 000	-3,5
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-165 042	-104 500	-110 500	-111 000	-111 000	5,7
Muut toimintakulut	-165 042	-104 500	-110 500	-111 000	-111 000	5,7
TOIMINTAKULUT	-1 885 908	-1 812 100	-1 782 900	-1 835 000	-1 840 300	-1,6
VIRASTO NETTO	-1 830 258	-1 759 900	-1 730 700	-1 781 000	-1 786 300	-1,7
HANKKEET						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	15 482	47 500	91 600	0	0	92,8
Tuet ja avustukset	646 157	789 100	297 300	282 200	163 500	-62,3
TOIMINTATUOTOT	661 639	836 600	388 900	282 200	163 500	-53,5
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-411 579	-469 000	-348 500	-306 000	-223 000	-25,7
Eläkekulut	-84 633	-84 200	-62 000	-54 800	-39 000	-26,4
Muut henkilösivukulut	-14 788	-14 800	-11 100	-9 800	-7 000	-25,0
Henkilöstökulut	-511 000	-568 000	-421 600	-370 600	-269 000	-25,8
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-142 142	-201 200	-90 400	-45 500	-31 000	-55,1
Palvelujen ostot	-142 142	-201 200	-90 400	-45 500	-31 000	-55,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-12 436	-62 500	-11 500	-14 100	-6 500	-81,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 436	-62 500	-11 500	-14 100	-6 500	-81,6
Avustukset						
Muut toimintakulut	-29 966	-45 600	-35 100	-31 000	-27 000	-23,0
TOIMINTAKULUT	-695 544	-877 300	-576 600	-479 200	-333 500	-34,3
HANKKEET NETTO	-33 905	-40 700	-187 700	-197 000	-170 000	361,2

HENKILÖSTÖ VUONNA 2016

	HLÖ 2015	HTV 2015	HLÖ 2016	HTV 2016
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO				
Maakuntajohtaja	1	1	1	1
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO YHT.	1	1	1	1
VIRASTO				
HALLINTO- JA KEHITTÄMISYKSIKKÖ				
Hallinto- ja kehittämisjohtaja		1		1
Arkisto- ja julkaisusihteri		1		1
Asiantuntija 20%		0,2		0,2
Henkilöstösihteri/Hallintosihteri		1		1
Järjestelmäpäällikkö		1		1
Hallintosihteri		1		1
Taluspäällikkö		1		1
Virastoemäntä		1		1
YHTEENSÄ	8	7,2	8	7,2
ALUESUUNNITTELUYKSIKKÖ				
Aluesuunnittelujohtaja		1		1
Kaavoituspäällikkö		1		1
Maakuntainsinööri		1		0,8
Paikkatietokäsittelijä 60%		0,6		0,6
Ympäristöpäällikkö		0,3		1,0
YHTEENSÄ	5	3,9	5	4,4
ALUEKEHITYSYKSIKKÖ				
Aluekehitysjohtaja		1		1
Aluekehityspäällikkö		1		
Kehittämispäällikkö, elinkeinoelämä				1
Kehittämispäällikkö, maa- ja metsätalous				0,3
Kehittämispäällikkö, matkailu		1		0,9
Kehittämispäällikkö, osaaminen		1		1
Ohjelmapäällikkö, maakuntaohjelma		1		0,75
Tilastosihteri		1		1
YHTEENSÄ	6	6,0	6	5,9
MAAKUNTAJOHTAJAN ESIKUNTA				
Maakuntajohtajan sihteri		1		1
Tiedottaja 60%, osuus 75%		0,45		
Yhteyspäällikkö, edunvalvonta		1		1
Yhteyspäällikkö, Venäjä-asiat		1		
YHTEENSÄ	4	3,5	2	2,0
VIRASTO YHTEENSÄ	23	20,6	21	19,5
HANKKEET				
HALLINNOLLINEN TEKNINEN TUKI, EAKR				
Maksatustarkastaja		0,83		1
Maksatustarkastaja		0,83		1
Maksatustarkastaja		0,83		1
Ohjelmapäällikkö		0,83		1
Suunnittelija, ennakointi		0,83		
Suunnittelija, hankevalmistelu		0,83		1
Tiedottaja 60%, osuus 25%		0,09		
Suunnittelija		0,25		
Kehittämispäällikkö, hyvinvointiala		0,17		
Avustaja		0,67		
YHTEENSÄ	8	6,2	5	5,0
TEKNINEN TUKI, ESR				
Kehittämispäällikkö, hyvinvointiala	1	0,7		
ENNAKOINTIASKEL				
Suunnittelija	1	0,25		0
HALLINNOLLINEN TEKNINEN TUKI, EAKR 2014-2020				
Maksatustarkastaja		0,17		
Ohjelmapäällikkö, rakennerahasto		0,17		
YHTEENSÄ		0,33		0,00
HALLINNOLLINEN TEKN. TUKI, TUKIKELV. 2014-2020				
Maksatustarkastaja		0,17		
Maksatustarkastaja		0,17		
Suunnittelija, ennakointi		0,17		
Suunnittelija, hankevalmistelu		0,17		
YHTEENSÄ		0,67		0,00
TULEVAISUUSLOIKKA				
Suunnittelija				1,00
Suunnittelija				1,00
YHTEENSÄ			2	2,00
CULTURE SAIMAA LAAJENEE				
Aluekoordinaattori				0,08
Projektityöntekijä				0,08
YHTEENSÄ			1	0,17
SUOMI 100 - KOORDINAATIO				
Koordinaattori			1	1,00
HANKKEET YHTEENSÄ	10	8,1	9	
KAIKKI YHTEENSÄ	34	29,7	31	28,6

JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET 2016, alustava

	lask.vero- tulot 2013(* 1000 €	2016 maksuosuudet €	%	maksuosuus 2015	muutos €
Enonkoski	3 736	20 559	0,8387	20 156	403
Heinävesi	9 906	54 511	2,2239	53 441	1 070
Hirvensalmi	6 085	33 482	1,3659	32 825	657
Joroinen	14 818	81 542	3,3266	79 942	1 600
Juva	17 275	95 062	3,8782	93 197	1 865
Kangasniemi	15 056	82 850	3,3800	81 225	1 625
Mikkeli	169 408	932 218	38,0311	913 925	18 293
Mäntyharju	17 405	95 777	3,9073	93 897	1 880
Pertunmaa	4 361	24 000	0,9791	23 529	471
Pieksämäki	56 683	311 914	12,7250	305 794	6 120
Puumala	6 508	35 812	1,4610	35 109	703
Rantasalmi	9 504	52 300	2,1336	51 274	1 026
Savonlinna	107 738	592 859	24,1865	581 225	11 634
Sulkava	6 962	38 313	1,5630	37 561	752
YHTEENSÄ	445 447	2 451 200	100,0	2 403 100	48 102

muutos-%

2,0

*) Lähde: Kuntaliitto 30.10.2014

Etelä-Savo
**SAIMAAN
MAAKUNTA**

ISBN 978-952-5932-25-6 (PDF)

ISSN 1455-2930